

AIRIJOS BESTSELERIS NR.1

Emma Hannigan

Laiškai mano dukroms

ŠI KNYGA
SUDAUŽYS JUMS ŠIRDĮ
IR SULIPDYS JĄ IŠ NAUJO.

amazon.co.uk

TYTO ALBA

Emma Hannigan

*Laiškai
mano
dukroms*

Romanas

Iš anglų kalbos vertė

Jolita Parvickienė

VILNIUS 2019

Emma HANNIGAN
LETTERS TO MY DAUGHTERS
Hachette Books, Dublin, 2018

Visi personažai, įvykiai ir vietos, išskyrus visiškai viešus, šioje knygoje yra autorės išgalvoti. Bet koks panašumas į tikrus asmenis, gyvenančius ar mirusius, vietas ar įvykius grynai atsitiktinis.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Copyright © 2018 by Emma Hannigan
© Jolita Parvickienė, vertimas į lietuvių kalbą, 2019
© „Tyto alba“, 2019

ISBN 978-609-466-426-7

Prologas

MARTA BREIDI ANAIPTOL NEBUVO LAUKTI mėgstanti moteris. Dirstelėjo į savo laikrodį jau kelioliką kartą ir nepatenkinta caktelėjo liežuvio.

– Kodėl neini, močiute? Auklė Mėja tikrai tuoj bus čia. Ji paprastai nevėluoja. Be to, nenumirsiu gi palikta čia kelioms minutėms viena.

Matydamą sunerimusį Ali veidą Marta suminkštėjo. Ne jos dukraitės kaltė, kad toji moteris iš visų dienų būtent šią dieną nutarė vėluoti.

– Jei netrukus neišeisiu, praleisiu Marisos Pirmosios Komunistų mišias. Ralių šeima daug metų man buvo tokie geri. Jie nepriekaištingai išauklėti, todėl tikrai jausiuos blogai, jei pasirodysiu paskutinę minutę, tad išties nenorėčiau taip pasielgti.

– Na, žinoma, – tarė Ali užversdama akis.

– Kas čia per manieros? – paklausė Marta, antrąkart skambindama auklei Mėjai į mobilųjį. Pastebėjo, kad pastaruoju metu Ali tampa vis įžūlesnė. Manė, kad ji beviltiškai išlepinta, o būdama vienturtė išsisuktų net ir ką nors nudėjusi.

Kai užsiminė apie tai dukrai, Rouzė nusijuokusi pasakė, kad paauglės paprastai taip elgiasi, ir liepė nekreipti dėmesio. Tačiau Marta negalėjo nekreipti, niekada negalėjo.

– Nežinojau, kad tai jau manieros, – atsakė Ali. – Atsipra-

šau, – burbtelėjo. – Aš tikriausiai esu sutrikusi, kad tu taip skubi lėkti pas tą poniją Raili, – perdėtai nusipurtė. – Ji bjauri ir nepakenčiama. Atėjusi į parduotuvę amžinai randa prie ko prikibti. Sakiau mamai, gal ji gali eiti sau kur nors kitur.

– Negaliu nė įsivaizduoti, kad ji taip elgtųsi, – purkštelėjusi atšovė Marta, – tačiau mano ryšys su maniškėmis motinomis yra ypatingas.

Marta buvo apylinkės akušerė, tad pažinojo mamas ir jų vaikus geriau negu bet kas kitas. Vis dėlto Ali – šeimos vaikas, ir ji jokiais būdais negalėjo palikti jos vienos.

– Man nepatinka palikti laivą. Šok į mašiną, ir aš pamėtėsiu tave iki auklės Mėjos. Tada bent žinosiu, kad esi patikimose rankose, ir galėsiu keliauti sau. Railiai mišias užsakė senelio dvare, o iki ten reikia važiuoti bent valandą. Tad akimaju negalėsiu parlėkti, jei tau ko prireiks.

– Gerai, – tarstelėjo Ali. – Šimtą metų nebuvo pas auklę Mėją, tai mielai nuvažiuosiu. Ji sakė svetainėje pasikabinusi naujas užuolaidas. Mirštu, kaip noriu pamatyti. Jos akivaizdžiai viską paaiškins.

– Gal prisimeni, kur mama laiko atsarginius auklės Mėjos namų raktus? – paklausė Marta. – Jei kartais ji nukrito ar panašiai ir mums teks atsirakinti pačioms.

Ali pačiupo juos iš stalčiaus virtuvėje, ir jiedvi nuėjo prie automobilio.

– Lažinuosi, ji sutiko kokią draugę iš siuvimo būrelio ir pamiršo, kad žadėjo ateiti, – pasakė Ali.

– Taip, tikiuosi, tu teisi, – atsiliepė Marta. Ūmiai ją nutvilkę bloga nuojauta. Perėjo kūnu kaip šurpulys.

Marta sustojo prie namo. Svetainės užuolaidos buvo aklinau užtrauktos – jokio gyvybės ženklo. Abi su Ali išlipusios iš automobilio nužingsniavo takeliu per veją. Ali paskambino prie durų, bet niekas neatsiliepė.

Įkišusi raktą Marta atrakino, ir jiedvi užėjo į ankštą prieškambarį.

– Aukle Mėja? – šūktelėjo Marta. – Čia tik mes. Sunerimom, ar nepamiršai šiandien pasirūpinti Ali?

Tylu. Jiedvi susižvalgė. Užėjusios į virtuvę pusryčių pėdsakų nerado. Šiuolaikiškai, prabangiai apstatyta virtuvė Martą nustebino. Pastarąjį kartą šioje virtuvėje ji stovėjo turbūt prieš kokius dvidešimt metų, kai auklė Mėja šį namą nusipirko. Tada ji buvo nudrengta ir tamsi. Prikimšta laminuotų plokščių spintelių, raštuotu linoleumu dengtomis grindimis. Dabar ją puošė kreminių žvilgančių spintelių komplektas ir švarutėlis, dailus baro stalas su prabangiai atrodančiomis aukštomis, oda aptrauktomis kėdėmis chromuotomis kojelėmis, priderintomis prie spintelių durų.

Siena, kadaise skyrusi virtuvę nuo nugyvento valgomojo, buvo išgriauta, todėl atsivėrė didelė erdvė, sklidina natūralios šviesos. Stebėtinai linksmos užuolaidos plieskė plačiomis rožinėms, kreminėms ir ryškiai žalios spalvos juostomis. Akivaizdžiai puiki gėlininkė auklė Mėja augino nuostabią kolekciją kambarinių augalų – nuo nedidelių, stovinčių ant įvairiausių paviršių, iki aukštų jukų, pagyvinančių šešėliuotas kertes. Kad ji sukurs tokią namų nuotaiką, Marta nė už ką nesitikėjo. Visada manė, kad Mėja – labai senamadiška paprasta moteris. Tad šie išraiškingi namai privertė ją pasijusti gana nejaukiai.

Ali grįžusi į prieškambarį pravėrė kambario duris ir dar kartą šūktelėjo ją vardu.

– Aukle Mėja? Nea, čia jos – nė kvapo. Oi, oho, tos užuolaidos *išties* dieviškos, – susižavėjo ji.

Nieko negalvodama Marta nužingsniavo per prieškambarį į miegamąjį kotedžo gilumoje. Stumtelėjusi duris iš keisto dvelksmo jau galėjo pasakyti, kad nutiko kažkas negero. Dirstelėjo vidun ir pasitvirtinus tam, ką ji jau ėmė numanyti, aiktelėjo.

– Pasisekė? – šūktelėjo Ali.

Atbula traukdamasi iš kambario ir užverdama duris Marta sustabdė dukraitę.

– Ji čia, – tarė ir nurijo seilę. – Labai apgailestauju, mieloji... Ji... ji mirusi.

– Ne! – ašaros akimirksniu nusirito Ali skruostais. – Negali... Oi, ne, vargšėlė auklė Mėja, visiškai viena. Oi, močiute, kaip baisu.

Ali puolė Martai į glėbį, o ši nelabai žinojo, kaip dabar pasielgti. Jiedvi niekada nesiglaustydavo. Ne taip kaip Ali su Rouze. Tos tai nuolat glėbesčiuojasi ir kaip kokios užsienietės bučiuojasi į abu skruostus. Marta jausdavosi nesmagiai, o ir Rouzė auklėjo viešai nedemonstruoti prieraišumo. Aplinkybės, aišku, švelninančios, be to, Ali nepaliko ir pasirinkimo, nes apsigijo ją rankomis kaip kokia koala.

– Turime pasikviesti žmonių, – po kelių minutėlių pasakė Marta, nuvedusi Ali į virtuvę. – Pirmiausia daktarą Grejamą. Nuo jo ir pradėsime.

– O kaip mama ir tetos Bėja su Džine... jos tikrai turi sužinoti pirmiausia, – atsakė Ali traukdamą mobilųjį iš džinsų kišenės.

– Gerai, tu skambink šeimos nariams, o aš daktarui Grejamui.

– Mam? – Ali springo ašaromis. – Auklė Mėja... Oi, mama, ji mirusi.

Per kelias minutes Ali paskambino, regis, pusei Pebl Bėjaus žmonių ir jie visi pasišovė atvažiuoti.

– Ar nori ją pamatyti? – paklausė Marta. Ali linktelėjo, bet pasakė palauksianti, kol atkaks Rouzė. – Ar pabūsi minutėlę, kol nueisiu apžiūrėti, ar ji guli taip, kaip norėtų būti rasta? Bent jau tiek esame jai skolingos už visus tuos metus, kuriuos ji atidavė mūsų šeimai.

– Iš tiesų nenoriu jos matyti, – vėl sukūkčiojo Ali. – Noriu ją prisiminti tokią, kokia buvo.

– Gerai, mieloji, – atsakė Marta. – Palauk čia kelias akimirkas, aš tik apkuopsiu ją, jei reikės.

Marta grįžo į miegamąjį. Dirstelėjus į auklę Mėją užėmė kvapą. Atrodė, tarsi ji būtų sustingusi laike su besiskleidžiančia veide šypsena. Ji sėdėjo nepaprastai tiesi gana gražiame aksomu aptrauktame fotelyje. Sodriai žalios jūros spalvos apmušalas derėjo su miegamojo užuolaidomis, išmargintomis tulžiais. Lovos užtiesalas aiškiai irgi buvo iš to paties komplekto, kaip užuolaidos ir pagalvėlės. Matyt, kambarį dekoravo Martinas su Rouze, nutarė Marta. Šiaip ar taip, tai nė iš tolo neatitiko Martos nuomonės, kaip gali atrodyti auklės Mėjos namai. Ji tikėjosi, kad jie bus niūrūs, išsėdėtas sofas dengs seni tvido užtiesalai, o varganame miegamajame dūlės tamsaus medžio baldų komplektas. Užėjusi į vonios kambarį, ji ir vėl nustebo radusi modernią šviesią patalpą ir tokią pat didelę apvalią dušo galvutę, kokią jie turėjo savo name Belišeidene.

Išėjusi ji uždarė vonios kambario duris, kad kas neįtartų ją šniukštinėjus.

Pasižiūrėjo į auklę Mėją. Ji vilkėjo šimtą ar daugiau kartų matytus drabužius: smėlio spalvos kelnes iki blauzdų, baltutėlę palaidinę ir susagstomą megztuką. Plaukai papurenti džiovintuvu, o kruopštus, bet neperdėtas makiažas atrodė ką tik padarytas. Akimirką sudvejojusi Marta priėjo prie jos ir pasilenkusi paėmė už rankos. Šalta sustingusi oda patvirtino, kad ji išties mirusi.

Net mirties akivaizdoje galima elgtis be pompastikos ir įstengti parodyti, kad tai lengva, pamanė Marta.

Jau ketino eiti iš kambario, kai akį patraukė pluoštelis vokų ant tualetinio staliuko. Priėjo pasižiūrėti. Ant kiekvieno dailia kaligrafiška Mėjos rašysena buvo užrašyta po vienintelį vardą – Beatrisei, Rouzei ir Džinei. Akimirką sugelta, kad nėra voko su jos vardu, Marta paėmė laišką, gulėjusį po kitais vokais. Buvo ir vokas, bet Mėja nesulankstė laiško ir į jį neįdėjo.

Ji žinojo, kad nedera skaityti, bet pamačiusi, kad jis adresuotas jos vyrui, neatsispyrė. Ir paėmė.

Mano brangusis Džimai...

Gumulas gerklėje pratrūko ašaromis iš akių, kai ji greitosiomis perskaitė žodžius, auklės Mėjos tikrai rašytus iš širdies. Maža to, tie žodžiai buvo parašyti iš pačios sielos.

Dirstelėjusi į moterį, kurią pati pasirinko, kad padėtų jai užauginti dukras, lėtai palingavo galva. Dabar labai daug kas paaiškėjo.

Atgalia ranka nubraukusi ašaras Marta surinko laiškus. Įdėjusi vyrui adresuotą laišką į voka, kuri auklė Mėja buvo jam numačiusi, greitai išėjo iš kambario. Rankinė tebegulėjo ant prieškambario staliuko, kur buvo ją palikusi. Suskambus durų skambučiui ji įsidėjo laiškus ir užsegė sagtelę.

Manei tarusi paskutinį žodį, pagiežingai galvojo Marta, – vis dėlto kartais net puikiausiai apmąstyti planai žlunga.

Pirmas skyrius

MARTA ŽVELGĖ PRO PRIEŠAKINĮ SAVO kotedžo langą. Juodu su vyru Džimu priėmė nuostabų sprendimą išėję į pensiją kraustytis į Konemaros tyrus ir iškeisti Dublino triukšmą ir sąmyšį į vėjo linguojamus medžius ir neužstojamą vandenyno vaizdą. Ką tik jos planšetėje dzingtelėjo priminimas, kad tai jų pirmosios metinės čia, pajūrio kotedže, Belišeideno kaimo gyvenvietėje.

Kadaise ji gyveno Dublino Pebl Bėjuje, bet dabar atrodė, kad tai buvo prieš ištikus amžius. Žinoma, jie nuolat lankydavo dukteris Beatrisę su Rouze ir nuostabiąją dukraitę Ali. Juos skyrė keturių valandų kelias automobiliu, bet pažinojo jį kaip savo penkis pirštus, be to, jis buvo daugiausia geras, kai tik išvažiuodavai į pagrindinį plentą. Trečia jų duktė Džinė gyveno Los Andžele, jie matydavosi tik retkarčiais, bet tai visiems buvo priimtina.

Paskutinį sykį jie matė Džinę, kai ji viešėjo Dubline, atskridusi į auklės Mėjos laidotuves. Žmonių susirinko daugybė. Dukros vis dar buvo prislėgtos netekties, o Marta šį praradimą priėmė veikiau filosofškai. Po mėnesio susirinkusios jos kalbėjosi, kaip surengti mėnesines atminimo mišias.

„Ji buvo nuostabi moteris, – pasakė Marta Beatrisei, vyriausiajai dukrai. – Tačiau nepriklausė šeimai, be to, gavo labai gerą atlygį už darbą. Ne mūsų reikalas rengti jos paminėjimą.“ Argi

ji neturi giminaičių, kurie galėtų tai padaryti? Šiaip ar taip, nebesu tikra, ar įstengsiu.“

Štai taip yra sakoma netiesa. Betgi Beatrisė, puolusi į visišką neviltį, užsivedė, kad auklė Mėja buvo grandis, jungianti visą šeimą, tad kaip ji galinti kalbėti apie ją tokiu šaltu tonu?

„Nenoriu pasirodyti bjauri ar nemaloni, Beatrise. Esu nepaprastai dėkinga jai už viską, ką ji dėl jūsų, mergaitės, padarė.“

„Ir turėtum būti“, – atšovė Beatrisė jai nebūdingai labai šiurkščiai. Paprastai vyriausioji duktė niekam nepasako piktesnio žodžio. Betgi matyti, kad, jos galva, auklė Mėja sklando danguje su angelais ir šventaisiais.

„Neketinau jos menkinti. Bet gal pakalbėkime apie ką nors kita?“ – paprašė Marta.

Laiškai saugiai gulėjo užkišti jos apatinių stalčiaus gale. Vos pagalvojo apie skirtąjį Džimui, jai vėl suskaudo.

Galiausiai ji išleido Džimą į mišias, o pati pasiliko kotedže. Jis pasakė neturįs nieko prieš, o ji norėjo kelias dienas pabūti viena. Jai reikėjo viską apgalvoti, Džimui nelipant jai ant galvos. Laukė metus ir vis tiek nebuvo visiškai tikra dėl tokio žingsnio.

Visą savo brandų gyvenimą jie stropiai triūsė, ji dirbo akušere, o Džimas vadovavo savo tėvų baldų ir dizaino įmonei, vadinamai „Užsakomasis dizainas“. Abu savo laiką, energiją ir išteklius skyrė užtikrinti trims dukterims geriausią gyvenimo pradžią.

Dabar Martos dukros suaugusios, Beatrisei ne taip seniai suėjo keturiasdešimt, o dvynėms Džinei ir Rouzei trisdešimt aštuoneri. Jos susitvarkė likimus ir, kiek ji žinojo, yra laimingos. Ji pati stengėsi perdėm į jų gyvenimą nesikišti. O Džimui vis tekdavo priminti, kad dera leisti joms tvarkytis pačioms – tėvai neturi lipti joms ant galvų. Tačiau Džimas buvo minkštesnis ir jam sunku buvo jas paleisti. Ypač jei jos liūdėdavo ar ištikdavo bėda. Jis ir toliau manė, kad apsaugoti dukteris yra jo pareiga.

Juodu visam laikui išsikėlė į šeimos atostogų namus kaime, nes abu norėjo pasimėgauti savo gyvenimo žiema kartu, kol dar sveiki ir judrūs. Tiesą pasakius, ji pasijuto visiškai priblokšta jam pareiškus norą kraustyti į Belišeideną. Būtų tučtuojau važiavusi bet kur, tačiau nė sekundės nemanė, kad jis sutiks palikti dukteris. Tad kai jis tai pasiūlė, pažiūrėjo į jį sukręsta.

„Nori kraustyti? Tikrai?“

Džimas gūžtelėjo pečiais ir šyptelėjo.

„Metas šiek tiek pagyventi ir sau, vėl suartėti po šitiek metų sunkaus darbo. Juk Dublinas vos už keturių valandų kelio. Galėsim pasimatyti su mergaitėmis, kai tik šaus į galvą, – svarstė jis. – O ir jos atvažiuos mūsų aplankyti. Ali galės atvažiuoti traukiniu ir truputį paatostogauti, jei norės. O Džinei Konemara po pašėlusio Los Andželo atrodys lyg rojus.“

Galiausiai pasirodė, kad Džimas persikraustęs jautėsi kur kas maloniau nei Marta. Kone kasdien kalbėdavosi su dukromis, o feisbuke stebėjo, kaip gyvena dukraitė. Martai visi tie socialinių tinklų niekai – buvę nebuvę. Jei Ali nebūtų prispyrusi, visai nebūtų varginusis prie jų jungtis.

„Puikiausiai susitvarkysi, kai tik įprasi, močiute, – sakė jai Ali. – Galėsi draugauti su manimi, mama, teta Džine, teta Beatrise, matysi mūsų įrašus ir žinosi, ką veikiamo.“

Dukraitę ji brangino kaip savo akį, o Džimas... na, tas paikas senas kvailys dėl jos buvo visai galvą pametęs! Ji nė nemanė, kad jis galėtų rūpintis kuo nors labiau nei trimis dukterimis, kol atsirado Ali.

„Tu gi jos nepagimdei, Džimai. Žiūrėk, nenumindžiok Rouzei kojų. Ji jos ir Martino dukra. Tai gal truputį atsitrauk“, – vis kalė jam Marta. Bet suprato, kad lygiai taip pat sėkmingai galėjo kalbėti ir sienai. Džimas niekada racionaliai ar bliviai nemąstė, jei kalba pasisukdavo apie dukras.

Vis dėlto Marta matė, kad feisbukas, feistaimas ir skaipas nėra tas pat, kas būti su dukromis ir dukraite. Ji nerimavo, kad Džimas apsisprendė skubotai, ir kad viskas susiklostys jiems nepalankiai.

Kaip ji klydo.

Martos akys užkliuvo už dukterų nuotraukos ant komodos, darytos prieš dvidešimt metų. Nuotraukoje jos atrodė tiesiog tobulai. Drabužiai suderinti iki pat lakuotų odinių batelių – tiesiog angelėliai. Kai įžengdavo į bažnyčią ar restoraną gimtame Pebl Bėjuje, visi atsigręždavo ir ją sveikindavo.

„Štai Breidžių merginos, na ir gražuolės.“

Dukters darė jai didelę garbę, ir jai tai patiko. Iš dalies ji vis dar ilgėjosi tų brangių dienų. Priekaištaudama sau žinojo, kad turėtų būti laiminga išėjusi į pensiją, ir iš tikrųjų buvo – dažniausiai.

Juodu su Džimu čia, Konemaroje, susikūrė nuostabų gyvenimą. Tapo golfo klubo nariais; ji žaisdavo kartą ar du per savaitę, o Džimas eidavo į golfo laukus, kai tik galėjo. Ji užsirašė ir į knygų klubą, bet dabar pagalvojo, kad ten nuėjo gal porą kartų.

Tiesa, labiausiai ji nemėgo nuolatinių „suneštinių vaišių“, kurias patikdavo rengti Džimo draugams. Džimas prieš valandą grįžo iš Dublino ir ruošėsi netrukus traukti į tokį vakarėlį, o ją kaip visad ėmė siaubas. Visi atsinešdavo po patiekalą, nukraudavo švedišką stalą, žmonės sukiodamiesi aplinkui valgė iš popierinių lėkščių. Širdies gilumoje Marta bjaurėjosi tokiu sumanymu. Niekada negali žinoti, ar kitų žmonių virtuvės švarios, ir visa ta netvarka, atsainus sudėliojimas jai nepatiko. Užsiminė apie tai Džimui prieš kelis mėnesius, bet jis tik pasijuokė.

„Oi, Marta, tau reikia išmokti nekreipti dėmesio. Žmonės nori smagiai paplepėti ir kartu pasilinksminti popietę ar vakarą, o ne barškinti puodais ir viską ap sunkinti. Toks turi būti gyvenimas išėjus į pensiją. Jis nuostabus, jei tik leisi sau jį priimti.“

Ji nusipurtė. Jei jau visiškai atvirai, išties nenorėjo susitaikyti su pensija. Tačiau negalėjo būti atvira, šiaip ar taip, tik ne su Džimu.

– Ar tu jau pasiruošusi, mieloji? – paklausė Džimas užeidamas į kambarį. – Žinau, kad Klarisai O’Konor nusispjaut, jei žmonės vėluoja. Vis dėlto senų įpročių sunku atsikratyti, ir man patinka laikytis savų taisyklių, kad ir kur eitume.

– Taip, ir tu esi teisus, brangusis. Tuoj pasiimsiu maistą ir ateisiu pas tave į mašiną.

Nuėjusi į drabužinę apsivilko tamsiai mėlyną švarką ir iš savo kolekcijos išsirinko „Hermès“ kaklaskarę. Jau daug metų jas perka ir laiko plokščiose oranžinėse dėžutėse būtent joms skirtame drabužinės stalčiuje. Su šiugždančia balta palaidinuke, tamsiai mėlynomis kelnėmis, bekulniais laiveliais ir perlų auskarais žinojo atrodanti tradiciškai prabangiai. Nors pečius siekiantys šviesūs plaukai ir pražilo, ji matė, kad šviesiai mėlynos akys išlaikė tokį patį spindesį, kuris prieš daug metų patraukė Džimą.

Patenkinta, kad išvaizda atitinka prabangos ir kasdienybės pusiausvyrą, ji nuėjo į virtuvę pasiimti indų. Viename puikavosi jos žuvies pyragas, visada sveikinamas garsiomis liaupsėmis, o kitame buvo paruošta tikra „bomba“ – kriaušių ir mėlynojo sūrio salotos.

Žuvies pyragą ji buvo kruopščiai keliais sluoksniais apvyniojusi folija, kad neatvėstų. Higienos atžvilgiu, regis, nė viena šeimininkė nesilaikė jos vertybių. Kai kurių orkaitės buvo aptaškytos taip pridžiūvusiais maisto likučiais, kad atrodė, jog jie ten priskretę dešimtmečius. Ir ji tikrai nenorėjo netyčia apsinuodyti jų maistu. Salotas dukart apvyniojo maistine plėvele, o užpilą supylė į sterilizuotą stiklainiuką. Visada spyrėsi užtaisyti jas pati, sakydama šeimininkei, kad jai malonu padėti. Taip užsitikrindavo pirmąsias savo patiekalų porcijas ir niekas nepaste-

bėdavo, kad nieko kita ji nė nepalietė. O jei ir pastebėdavo, tai bent jau nieko nesakė.

Atsisėdo į mašiną greta Džimo ir nusišypsojo. Jis atrodė dešimčia metų jaunesnis, nei jam šiomet sukako. Golfo laukuose buvo įrudęs ir net atsigavęs, nes atitrūko nuo verslo.

– Su šituo tvido švarku atrodai pritrenkiamai, pone Breidi.

– Tu irgi žavingai atrodai, ponias Breidi.

Važiudami vėjuotu pakrantės keliu pas O’Konorus juodu šypsojosi.

Marta užaugo namuose, kur vaikai turėjo būti nematomi ir negirdimi. Vaikystėje jai ir į galvą nešovė, kad tėvai galėtų laikyti ją kuo nors daugiau kaip kliuviniu. Nuo mažų dienų išmoko jų šalintis ir savo motinai Agatai verčiau neprieštarauti. Vos pasirodžiusi motinos veide aiškiai išvysdavo susierzinimą.

„Eik ruošti pamokų, Marta. Tikrai yra aritmetikos uždavinių, kuriems reikia skirti dėmesio. Paskutiniame laiške apie tavo bendraklasių nebuvo parašyta nieko gėdingo ar nederamo.“

„Grįžau prieš dvi valandas ir nuo tada ruošiau pamokas, – atsakė ji. – Pamaniau, pasidarysiu puodelį kakavos prieš miegą.“

Motinos akys kryptelėjo į virtuvės laikrodį. Buvo vos pusė septynių vakaro. Savo kambaryje Marta neturėjo televizoriaus, o žaislai buvo pernelyg prasti, tad, be porcelianinės lėlės piešta klaidžia šypsena ir prašmatniais garbanotais plaukais, su kuria nebuvo galima žaisti, juo labiau šukuoti, ji turėjo labai mažai kuo užsiimti. Bibliotekoje knygos irgi buvo ne vaikiškos. Tačiau iki dešimties metų ji perskaitė daugelį jų. Vieną apie akušeriją. Joje gana atvirai buvo gilinamasi į detales, o šios net iliustruotos paveiksliais. Iš pradžių knyga sukėlė jai siaubą, tad paslapčia ją gražino ir įkišo aukštai į lentyną. Tačiau smalsumo įveikta ir vėl ištraukė. Pamažu per porą savaitių privertė savo dešimtmetę esybę perskaityti ją nuo pradžios iki pabaigos.

Baigusi apie tai, kaip gimsta vaikai, suprato daugiau nei dauguma suaugusiųjų. Jai knietėjo tai aptarti su motina. Pagaliau juk pati kada nors turės vaikų. Manydama, kad tai neblogas būdas suartėti, ėmė ir paklausė:

„Ar tau patiko būti nėščiai, mama?“

„Prašyčiau!“ – Agata pasišlykštėjo ir pakraupo.

„Klausiu, patiko tau ar ne...“ – bet ji nespėjo pakartoti, nes gavo stiprų smūgį per pakaušį. Susvyravusi išmetė pieno ašotėlį ir pienas ištiško ant grindų.

„Ak, tu bjauri pabaisa! – šnypštė Agata, saugodamasi, kad niekas neišgirstų. – Sutvarkyk, ką čia pridirbai, ir nedirsk daugiau uždavinėti tokių asmeninių klausimų. Nežinau, su kuo manaisi kalbanti. Tokia tema nedera kalbėti save gerbiančiai damai, ir jau kuo tikriausiai vaikams. Turiu išplauti tau burną muilu.“

Suklupusi ant grindų valyti pieno ir rinkti pabirusių šukių, kad ir kokia dar buvo maža, Marta suvokė, jog pokalbių, kurie nesibaigtų ašaromis, su motina daugiau nebebus. Po kelių akimirkų ji pasijuto velkama – Agata pastatė ją ant kojų ir prispaudusi galvą prie sienos sukomandavo išsižioti. Nuo šiurkščiai grūdamų į burną vimdančių muilo miltelių Marta springo ir žiaukčiojo. Milteliai putojo jai ant skruostų, o putos dribo ant mokyklinės uniformos krūtinės.

„Ar tu matai, ko pridirbai, bjaurybe? Išsiskalb uniformą, ir žiūrėk, kad laiku išdžiūtų ir būtų išlyginta rytdienai į mokyklą.“

Marta susivokė spoksanti į tuštumą susiėmusi plaštaka skruostą. Nustūmė blogus atsiminimus ir nuleidusi saulės skydelį dirstelėjo į veidroduką, ar neišsitepė lūpdažiu dantų.

Prisiekė sau savo vaikų šitaip neauklėti. Žinojo puikiai pasidarbavusi, nes užaugino dukteris mylinčiuose ir drausminguose namuose. Juodu su Džimu aukojosi, kad jos galėtų mokytis geros mokyklose, baigtų universitetus, ir apskritai parengė

jas dideliam blogam pasauliui kuo geriausiai. Jos protingos. Visos labai skirtingos, bet puikiai sutaria. Ir nepaneigsi – pribloškiamai atrodo. Marta – ne pagyrūnė, bet buvo įsitikinusi, kad jos susirinko judviejų su Džimu geriausius bruožus. Juodu, be jokios abejonės, padirbo nuostabius vaikus!

Kol mergaitės buvo mažos, nė dienos nepraeidavo, kad kas nors jų nepagirtų.

„Argi tos gražutės Braidžių mergytės ne paveikslėliai?“

„Jūsų mergaitės iš judviejų paveldėjo tai, kas geriausia, Marta.“

Marta šypsodavosi, klausydamosi šių pagyrų, ypač matydama, kaip iš pasididžiavimo pučiasi Džimo krūtinė, kai jis atsakydavo kaip nors panašiai taip: „Visos keturios mano mergaitės gražuolės.“

Beatrisė dvejis metais vyresnė už dvynes, bet Marta visas jas rengė vienodai ne akims maloninti, o veikiau todėl, kad taip buvo paprasčiau. Visos trys dukros apdovanotos šviesiomis garbanomis ir šviesiai mėlynomis akimis. O ji anuomet dievino madą, turėjo akį spalvoms ir stiliui ir, po teisybei, jai nebuvo sunku išpuošti jas taip, kad atrodytų stulbinamai.

Specialius proginius drabužėlius ji pirkdavo butikuose. Mėgo tradicines aksomines sukneles balto satino apykaklėtėmis ir priderintus dveilius paltukus per Kalėdas, o vasaros išėigai – medvilnines sukneles jūrininkų apykaklėmis ir susagstomus megztukus dantytais pakraštėliais.

Žinojo, kad auklė Mėja tam nepritaria, betgi ji mokėjo pini-gus tai moteriai ne už nuomonę, kaip jai rengti savo dukras. Kai Martos šalia nebūdavo, auklė Mėja leido rengtis mergaitėms bet kaip, padrikai, nederančiais atsitiktiniais drabužiais, visiškai ne pagal jos skonį.

Mintis apie auklę Mėją privertė prisiminti laidotuves. Dukros buvo gražiai pasipuošusios skirtingo stiliaus juodais

drabužiais. Ji pasijuto neapsakomai maloniai, kai jos visos suėjo į bažnyčią, tarsi pati būtų jas rengusi. Tačiau jos baisiai raudėjo ir savo įvaizdį kiek pagadino. Kaip visada prisiminusi auklę Mėją Marta pajuto kaltės dūrį krūtinėje. Bet dabar galvoti apie tai neketino.

Jai reikėjo nuolat dirbančios auklės, nes pati dirbo visą dieną. Buvo žinoma pakrantės Pebl Bėjaus rajone, tad buvo įpratusi pati sužinoti net menkiausias smulkmenas apie visas šeimas, kurioms per daugelį metų padėjo. Nepraeidavo savaitė, kad kas nepaskambintų jiems prie durų ir neperduotų nedidelės padėkos dovanėlės ar nepapasakotų apie ypatingas akimirkas.

„Viliuosi, jūs nieko prieš, kad užsukome, Marta. Jūs buvote, kai Rubė gimė, tad norėjau, kad pamatytumėte, kaip ji atrodo su suknele! Ar galite patikėti, kad jai jau aštuoniolika? Žinote, mielai lauktume jūsų ateinant į šventę.“

Darbas Martai buvo jos gyvenimas, jis buvo jos pačios dalis. Jai jis reiškė viską. Štai kodėl sumanymas eiti į pensiją jai buvo toks svetimas.

Jiems privažiavus prie namo ji atsiduso. Jie dažnai vakarie- niaudavo ne namuose, o ji nebelakstė nuo vienos pacientės pas kitą, tad vos betilpo į savo drabužius.

– Jei tu paimtum salotas, aš neščiau žuvies pyragą, – pasakė ji Džimui, atsidarius priekinėms durelėms. Bet išlipusi neturėjo nė akimirkos pasitaisyti drabužiams ar įtikinti save nutaisyti šypseną, kai buvo užklupta linksmų „kaip gera jus čia matyti“ sveikinimų.

– Štai ir jūs! Sveiki sveiki sveiki! – sumaurojo Metju O’Konoras. – Duokš, paimsiu jį iš tavęs, – tarė tiesdamas rankas.

– Tai jau ne, jis iš tiesų gana karštas, o mano rankos kaip asbestas. Gal paimsi vyną iš Džimo?

Metju akimirką sudvejojo, o ji tuo pasinaudojusi nusku-

bėjo prie laukųjų durų, kur stovėjo kaip visada susitaršiusi Klarisa. Marta viduje nusipurtė. Jei moteris negali susiimti ir džiovintuvu išsidžiovinti plaukų, belieka manyti, kad ji apskritai nėra iš tolo nesilaiko higienos.

– Labas, Marta! Tik pažiūrėk, kaip viskas gražiai ant tavęs guli. Dar taip nebuvo, kad neatrodytum stulbinamai. Man patinka skarelė. Ar pirkai gyvenvietėje? „Tessa“ parduotuvėje parduodama keletas visai gražių. Ir jos nėra per brangios.

– Čia „Hermès“ skarelė ir ne iš „Tessa“. Nemanau, kad joje esama tokių dalykų.

– Ak, na žinoma, ką aš čia paikioju, – gūžtelėjusi pečiais tarė Klarisa. – Eikš vidun. Jūs pirmieji atvažiavote. Jūs šaunuoliai, nes visada pasirodote laiku!

– Visada malonu būti pakviestiems, o aš iš tikrųjų manau, kad nemandagu vėluoti. Tai stabdo reikalus.

– Ak, šmaikštuolė, – tarė Klarisa, niuktelėdama jai alkūne ir vos neišmušdama žuvies pyrago iš rankų.

Įpuolusi į virtuvę krūtinėje dunksinčia širdimi Marta padėjo jį ir atsiduso. Nedaug trūko. Jei pyragas būtų nukritęs ant grindų, jos padėtis būtų tapusi beviltiška.

Per pusvalandį suvažiavo visi. Irgi su savo patiekalais iš velniai žino ko. Buvo kažkokio troškinio. Atsidavė šunų ėdalu labiau nei bet kas, ką ji kada nors buvo valgiusi. Visi kiti patiekalai – daugiausia įvairiausi lakštinių apkepai su mėsa ir be jos ir kalnai salotų.

Klarisa paskelbė, kad vaisės paruoštos, ir visi susirinko aplink lūžtantį stalą. Marta pasistengė būti trečia eilėje. Taip tikrai gaus savo pačios patiekalo.

– Nenustebkite, jei mano salotose rasite kokį šliužą ar vabzdį, – tarė Erina. – Jos iš mano šiltnamio ir jas ploviau, bet tie šmikiai kartais pasislepia!

Nugriaudėjo juokas, nes visus prajuokino mintis praryti šliužą. Marta išspaudė kažkokį garsą, kiek įstengė, panašesnę į juoką ir įsidėjo į lėkštę savo maisto.

Dirsčiodama į laikrodį ji pasirūpino, kad jie pabūtų visas tris valandas. Tiek buvo daugiau nei gana, jos galva. Džimas maukė vyną, mat ji pasisiūlė parvairuoti namo, todėl nelabai ir nutuoks, kiek laiko.

– Ar tikrai jau turime važiuoti namo? – paklausė jis. Kad jam dar buvo maža, buvo matyti iš patemptos kaip aikštingo žinduklio apatinės lūpos.

– Baisiausiai apgailestauju, bet aš laukiu Džinės skambučio. Žinau, kad šiandien ji vėl turėjo aplankyti didelį šulą. Taip nutinka, jei išteki už ligoninėje paklausiausio plastikos chirurgo!

Ji be didelio vargo išvairavo Džimą pro duris, pamojavo ir padėkojo šeimnininkui ir šeimnininkei, pasakė, kad dabar jau jų eilė ir ji nekantrauja juos greitai pamatyti.

– Aš trumpai skaniai nusnūsiu savo fotelyje, kai sugrįšim, – pasakė Džimas. – O tu pažadinsi mane, kai Džinė paskambins, gerai?

– Žinoma, mielasis, – atsiliepė ji dėmėdamasi, kad turės paskambinti dukrai ir pasakyti pasinaudojusi ja kaip dingstimi. Džinei nebus sunku truputį pameluoti.

Jiems susėdus į mašiną ir skubant namo ji toliau vaidino, sakydama puikiai praleidusi laiką ir šypsodamasi kaip priklausos, bet pamažu jau ėmė atsipalaiduoti.

Antras skyrius

ROUZĖ MONAHAN NUSIŠYPSOJO NEŠIOJAMAJAME KOMPIUTERYJE išgirdusi skaipo skambutį.

– Labas, Džine, – atsiliepė ji ir pamojavo seseriai.

– Sveika, brangute! Kaip laikaisi? – sučiulbo Džinė.

Jiedvi buvo identiškos dvynės ir iki šiol išlikusios neįtikėtinai panašios. Tačiau kadangi Džinė ištekėjo už daktaro Niko Markso, Los Andželo gražuolių plastikos chirurgo, jos veide atsirado keli bruožai, jau ne visai panašūs į Rouzės.

– Ak, Viešpatėliau, kas nutiko tavo akims? – aiktėlėjo Rouzė, susiraukusi įsižiūrėdama į ekraną iš arčiau. – Oho, atrodo nesveikai, tau skauda. Ką, po galais, dabar pasidarei?

– Nikas man timptelėjo vokus, – atsakė Džinė lengvabūdiškai numojusi ranka. – Mėlynės per porą dienų išnyks. Neskauda. Tiesiogine prasme greita viens du procedūra.

– O atrodai, kaip geru kūju atitvatyta, – atšovė Rouzė nusiurtydama. – Tikrai atrodo tarsi skaudėtą.

– Jis išpjovė po mažą juostelę iš vokų ir susiuvo. Menkniekis, o atrodysiu jaunesnė.

– Tu ir esi jauna. Ypač palyginti su juo, – pasakė Rouzė, nepajėgdama nuslėpti paniekos svainiui. – Ar jam nebeužtenka kitų moterų pjaustyti, kad nutaikė skalpelį į tave.

– Ai, Rouze, tu ir vėl perlenki, brangute. Atvėsk! Pati norėjau, o jei aš laiminga, tai ir svarbiausia, ar ne?

Rouzė suprato turinti keisti temą. Sesuo pastaruosius keletus metus leidosi botoksa ir užpildus tarsi tai būtų buvę tas pat, kaip veido masažas vietiniame grožio salone. Pasididino krūtis, pakoregavo nosį ir pasidarė kitokių „menkų procedūrų“, tokių kaip riebalų nusiurbimo ar riebalų injekcijų. Daugelis jų Rouzei atrodė barbariškos ir nereikalingos. Gal Los Andžele tai ir įprasta, tačiau namuose, Dublino priemiestyje Pebl Bėjuje, tikrai ne.

– Nesijungčiau skaipu su Bėja šitaip atrodydama, – pasakė Rouzė. – Juk žinai, kaip ji tokiems dalykams nepritaria.

– Per vėlu, – atsiduso Džinė. – Ką tik su ja kalbėjausi. Keista, bet nebuvo taip blogai. Kaip visada išklausiau paskaitą, kad ir šiaip esu graži ir taip toliau, ir taip toliau ir panašiai. Bet ji buvo užsivertusi užsakymais savo naujai parduotuvei, kurią atidarė, tai ilgai nesivargino.

– Pasisekė, kad tavęs nemato vargšėlė auklė Mėja, – liūdnai tarė Rouzė.

– Taip, ji visai netektų amo. Dievuliau, kai prisipažinau apie operacijas, ji reagavo taip, tarsi būčiau prievarta operuojama.

– Nes jai taip ir atrodė. Auklė Mėja nesuprato, kam reikia plastikos operacijų, ypač kuriai nors iš mūsų. Gi žinai, jai mes visos atrodėm gražios.

– Žinau, buvome jos *plāstakėlės*, – atsakė Džinė, gąsdinamai gerai pamėgdžiodama jos balsą. – Vargšėlė auklė Mėja, man vis dar sunku patikėti, kad jos nebėra.

– Taigi, visoms mums sunku, – pritarė Rouzė.

Ji dirbo aukle jų namuose nuo pat Beatrisės gimimo. Kadangi motina su tėvu dirbo, ji vežiodavo jas į mokyklą, virdavo pietus ir padėdavo ruošti pamokas. Tai ji supažindino jas su gy-

venimo tiesomis ir padėjo prasidėjus pirmosioms mėnesinėms. Per mokyklinius spektaklius sėdėdavo pirmoje eilėje greta tėvo, ir visos trys žinojo, kad plikomis rankomis būtų nudėjusi tuos, kas būtų drįsę jas skriausti.

Buvo karinga moterytė. Vos penkių pėdų ūgio, bet reikalavo sau pagarbos ir paprastai buvo gerbiama. Savo nuomonę išsakydavo atvirai, ir nors kai kurių nuostatų laikydavosi tvirtai, kuo puikiausiai mokėjo paskatinti jas išsakyti ir savo nuomonę.

Džinė, žinoma, per laidotuves parskrido į Airiją. Tačiau nemanė, kad teks vėl taip skubiai sugrįžti. Atvykti išklaudyti testamentą nebuvo didelio reikalo, vis dėlto jai labai reikėjo pertraukos, todėl ji įtikino Niką, kad būtinai turi dalyvauti. Kartkartėmis Džinei suspausdavo širdį, o to niekas, išskyrus seseris, nepastebėdavo, ir kaip tik dabar ji vėl taip pasijuto.

– Tai pakartok man dar kartą, koks numatomas veiksmų planas, – pasakė ji tepdama baltą tepalą ant odos aplink akis ir raukydamasi.

– Solisitoriaus biure turime būti pirmadienio popietę. Mama su tėčiu atvažiuos iš Konemaros, o aš vakare surengsiu šeimos vakarienę Pajūrio terasoje.

– Mano lėktuvas leisis pirmadienio rytą, tad prisidėsiu prie jūsų solisitoriaus biure, – palinkusi arčiau ekrano Džinė dirstelėjo per petį. – Man reikia su tavimi pasikalbėti, Rouze.

– Gerai, – atsakė ši. – Kas nutiko?

– Ne dabar, – šnipštelėjo Džinė. – Kai susitiksime.

– Kas ten pas tave namuose? Kodėl tokia paslaptinga? – nusistebėjo Rouzė.

– Kažkur čia yra namų tvarkytoja.

– Nebūk šiurkšti, Džine, – sudraudė ją Rouzė.

– Ji pati save taip vadina. Ko čia baries? Be to, tai niekaip nesusiję su tuo, apie ką noriu su tavimi pasikalbėti...

– Ar negali imti ir pasakyti? – paklausė Rouzė imdama niršti ant dvynės sesers. – Ar tu verki? Gerai neįžiūriu tavo veido ir akių.

– Stengiuosi, bet man neišeina, – suniurzgė Džinė. – Žiūrėk, žiūrėk! Dabar nutaisiau liūdną veidą. Ar matai?

– Nelabai, – lenkdamasi pasakė Rouzė. – Nea, jokių ženklų, kad liūdi. Oi, palauk, regis, matau ašarą ant šašo po akimi.

– Liaukis, Rouze. Aš tokia susijaudinusi.

Rouzė užgniauzė šypseną. Džinė viską dramatinizavo ir nuolat įstengdavo priversti ją nusišypsoti. Dabar ji spėjo, ar nebus kartais Džinės susijaudinimo priežastis pamatyta suknelė, ar tai, kad jos vyras Nikas užsimanė padidinti baseiną. Niekada nepasakydavo ko nors itin reikšmingo, bet Rouzė nekantravo pasiklausti, kaip ji klos savo istoriją. Plačiai mosuodama rankomis, su daugybe pertarų. Ali irgi dievino tetos pasakojimus. Tačiau jau daugiau kaip kartą Rouzė privertė seserį palaukti, kol dukra išeis iš kambario. Džinės losandželiška gyvensena kartkartėmis buvo gana pikantiška.

Šįkart Džinė ėmėsi pasakoti apie smokinguotųjų labdaros pokylį, į kurį eis šeštadienio vakarą. Ligoninė kasmet rengdavo didžiulį vakarą, kuriame visi konsultantai turėdavo stalą. Pini-guočiai reikšdavosi visu gražumu, o Rouzė žinojo, kad Džinė visa tuo mėgaujasi. Ji visada jausdavosi kaip bambeklė nuoboda sesuo, kai Džinė pasakojo apie aplankytus prašmatnius pobūvius. Mat teturėjo vieną juodą suknelę, kuria apsilkdavo eidama bemaž visur. Ir tiesiog jautėsi gerai. Be to, juk neturėjo vaikščioti į daugybę smokinguotųjų vakarėlių.

– Suknias man atvežė ši rytą, – kalbėjo Džinė. – Palauk, tuoj parodysiu, – iškėlė prašmatnią raudoną siaurutelę, nuo kelių lyg undinės uodega plátėjančią suknią su juoste per kaklą, išpuoštą blizgučiais. Kita buvo panašios spalvos nuo liemens

platėjanti pokylio suknia gilia iškirpte. Nors Rouzei abi atrode nuostabiai prašmatnios, nei vienos, nei kitos ji nebūtų drįsusi apsivilkti ir per milijoną metų.

– Oho, – tarė ji susižavėjusi. – Atrodysi stulbinamai kaip visada. O kam tau dvi?

– Negalėjau apsispręsti, tai nusipirkau abi. Gal man labiau patinka žuvies uodega, – atsakė Džinė, iškeldama suknią. Ir susijuokė. – Atrodai pasibaisėjusi, sesute! Nė už ką jos nesirengtum net jei apšerčiau kvaišalais, ką?

– Ar taip baisiai atrodau? – paklausė Rouzė sutrikusi šypso-damasi. – Nuostabi suknelė, bet tu teisi, mirčiau, jei reikėtų ją rengtis. Neturiu nei tavo figūros, nei pasitikėjimo savimi.

– Galėtum, jei atvažiuotum čia ir leistum Nikui šį tą sutvar-kyti.

– È, ne, ačiū. Būti išnaudojamai kol kas dar nėra mano būtinųjų darbų sąrašė.

Ali išniro iš savo kambario ir nutapsėjo į virtuvę.

– Ei, kaip laikosi mano mylimiausia visame pasaulyje penkiolikmetė? – paklausė Džinė plačiai jai nusišypsodama.

– Sveika, Džine, – atsiliepė Ali vangiai mostelėjusi.

– Tikrai! Šitai? O kur entuziazmas? Nagi, dirstelėk į mano suknią, – Džinė vėl ją iškėlė.

– O, Dieve, šakės! Ar galėsi atiduoti man, kai nusibos?

– Na, žinoma! Šitą ir gal bent dešimtį kitų, kurias tik nusižiūrėsi, mieloji.

– Taip! Ačiū, tetule Džine! – Ali nusišypsojo ir įsistebeilijo į kompiuterio ekraną. – Kas, po galais, nutiko tavo veidui?

– Mano veidui po poros dienų viskas bus gerai. Tai vadinama prisižiūrėjimu. Tau dar nieko apie tai žinoti nereikia. Tavo oda stangri, jauna ir be dėmelės, ir aš už tai tavęs nekenčiu, – ir parodžiusi liežuvį Džinė prajuokino Ali.

Džinė leidosi plepėti apie naują Kardašian lūpų dažų seriją, ir Ali gaudė jos žodžius kaip kačiukas kamuoliuką.

– Juos čia parduoda parduotuvėse, bet aš tau keletą užsakaiu. Kai tik atveš, išsiųsiu „FedEx“ paštu. Nes nemanau, kad gausiu juos prieš išskrisdama į Airiją. Ai, ir dar turiu tau kokias tris ar keturias sukneles, atvešiu. Buvau apsirengusi gal dukart, tad man jų jau visai nebereikia.

– Jėga, – žioptelėjo Ali.

– Gerai, metas atsiveikinti, – įsikišo Rouzė. – Kaip tik laikas vakarieniauti. Greitai pasikalbėsime. Pranešk, kaip seksis pokylyje.

– Skambtelėsiu trumpai prieš išeidama, tai galėsi pamatyti mano makiažą.

– Tikiuosi, turi, kas tau jį padarys, – pasakė Ali. – Ir tikiuosi, kas kažkas turi stebuklingą lazdelę juodiems paakiams paslėpti.

– Atrodysiu tiesiog gerai, – atrėmė gindamasi Džinė.

Užverdama nešiojamąjį kompiuterį Rouzė suprato turinti paaiškinti Ali, kad nėra būtina keisti veido bruožų.

– Tavo teta taip daro tik todėl, kad ištekėjo už skalpelį įsimylėjusio chirurgo. Bet aš manau, moterys neturėtų jaustis verčiamos keisti savo išvaizdą.

– Supratau, – atsiliepė Ali nuobodžiaudama. Tokią vienintelę jos veidelio išraišką Rouzė šiomis dienomis ir tematė, tarsi kiekvienas žodis iš jos burnos būtų visiškai nykus. – Bet Džinės vietoje daryčiau tą patį. Iš tiesų, skrisiu pas dėdę Niką, vos kuri mano veido dalis ims smukti, kaip mandagiai sako Džinė.

– Kodėl? – nusiminusi paklausė Rouzė. – Tu graži tokia, kokia esi. Kodėl nori atrodyti plastikinė? Šiais laikais išvaizda perdėtai pabrėžiama. Apie moteris derėtų spręsti pagal nuostatas, pagal tai, ko jos pasiekia ir kaip elgiasi su kitais. Ne pagal odos lygumą.

Ali užvertė akis. Rouzė žinojo, kad pamokslauja kurčioms

ausims. Jos dukra buvo tokia pati užgaidi, kaip ir sesuo, ir kartkartėmis tikrai kėlė jai nerimą.

– Nenoriu, kad bręstum manydama, jog pasaulis vertins tave geriau, jei leisi laiką ir pinigus savo išvaizdai.

– Mam, patinka tau ar ne, faktas tas, kad moterys *vertinamos* pagal išvaizdą. Kasdien. Be to, – Ali, įsitaisiusi ant aukštos kėdės, žvelgė į banguojančią Airijos jūrą, – man patinka makiažas, šukuosenos ir mada. Tai smagu! Baigusi mokyklą ketinu užsidirbti pragyvenimui kaip žvaigždžių vizažistė.

Rouzė nebenorėjo toliau su ja ginčytis. Kol kas atrodė, kad vien tą ir tedaro. Jei Ali nori plepėti apie lūpdažius su Džine ir dėl to jaučiasi laiminga, tai tegu taip ir bus. Tačiau Rouzė neketina leisti jai tapti makiažo meistre. Tik jau ne savo pirmūnei. Staiga prisiminė visada sakydavusi Ali, kad ji gali daryti ką panorėjusi. Bet tai jau buvo visos kitos dienos ginčas.

Plakdama kiaušinius su pienu ir ruošdamasi kepti kiaušieninę Rouzė mėgino apgalvoti būsimą Džinės viešnagę ir šeimos pietus po kelių dienų.

– Paskubėk, jei nori, kad pavėžėčiau, – pasakė Martinas plaukdamas per virtuvę.

– Ei, kepu kiaušieninę su rūkyta lašiša, – šuktelėjo jam Rouzė. – O tau paskrudinau tavo mėgstamos duonos su grūdais skrebutį. Dar turiu butelį puikaus raudonojo vyno, tai, maniau, pasipilstysime.

Vyras nė nepakėlė akių į ją. Kaip visada kažką tapšnodamas spoksojo į telefoną. Rouzei užvirė kraujas.

– Turiu susitikti su tais italais dėl ryškiaspalvių baldų kolekcijos didmeninio platinimo atstovybės, – metė jai Martinas, Ali suskubus ieškoti batų ir švarkelio. – Vesiuos juos vakarienės į prancūzišką restoraną Pebl Bėje. Turiu ten būti po dvidešimties minučių.

– O tai kur tada, po galais, Ali susiruošė? – paklausė Rouzė. Martinas dirstelėjo į ją.

– Eina su Rosu porai valandų. Ji klausė, ir aš leidau.

– Bet aš jau padariau vadyti, – įskaudinta tarė Rouzė. – Kodėl man nepasakei? Gal ir aš noriu eiti kartu. Taip pat noriu dalyvauti, gi žinai. Be to, nemanau, kad tą kolekciją seksis pardavinėti. Airiai nesikrausto iš galvos dėl ryškiai oranžinių sofų ar žaliųjų citrinų spalvos odinių fotelių. Nepasirašyk jokių sutarčių, kol aš nepamatysiu prekių, gerai?

– Rouze, leisk man rūpintis tokiais dalykais. Tu toliau žiūrėk namų ir Ali... kad ir ką čia darai, – pripuolęs atsainiai pakstelėjo į skuostą kaip visada ir nususuko.

– Iki, mam, einu susitikti su Rosu, – pranešė Ali, sekdamą Martinui iš paskos prie durų.

– Kas tas Rosas?

– Naujasis vaikas, su kuriuo susitikinėju. Ko nors užkąsim ir nueisim į kiną.

– Aš leidimo tau nedaviau, – piktai pasakė Rouzė.

Ali užvertė akis, o Martinas šyptelėjo.

– Tėtis leido, – atrėžė ji ir užtrenkė paskui save duris.

Rouzė vos neapsiverkė žiūrėdama į keptuvę su plakta kiaušiniene ir šešias rusvų skrebučių riekeles, išdėliotas trijose lėkštelėse, su rūkyta lašiša, papuošta šviežiomis krapų šakelėmis. Atsiduso supratusi turinti susitaikyti su tuo, kad ir vėl valgys viena.

*Gumulas gerklėje pratrūko ašaromis iš akių,
kai ji greitosiomis perskaitė žodžius, auklės Mėjos tikrai rašytus iš širdies.
Maža to, tie žodžiai buvo parašyti iš pačios sielos.*

EMMA HANNIGAN (Ema Hanigan, 1972–2018) – airių rašytoja, daugelio bestselerių autorė, mirusi po ilgos kovos su vėžiu. Rašymas jai tapo terapija ir atspira gyvenime; gal todėl jos romanai suteikė šilumos ir paguodos tokiai daugybei moterų. „Laiškai mano dukroms“ – paskutinė jos knyga.

Trys Breidžių seserys auklę Mėją mylėjo labiau nei mamą – visuomet užsiėmusią ir savo darbui visiškai atsidavusią akušerę Martą. Mėja visada buvo šalia, spinduliavo meilę ir palaikymą ir geriausiai jas pažinojo. Todėl jai mirus seserys pasijuto nepaprastai vienišos. Ypač sužinojusios, kad prieš mirtį mylima auklė kiekvienai paliko po laišką, bet tie laiškai su paskutiniais meilės ir išminties žodžiais paslaptinai dingo...

Trys suaugusios seserys, trys labai skirtingi gyvenimai. Beatrisė, sumaniai vadovaujanti vestuvinių suknelių salonui ir jam atiduodanti visą save, Rouzė, neprikaištinga šeimos motina, puikaus namo ir interjero kompanijos savininkė, ir Džinė, su perspektyviu plastikos chirurgo gyvenanti JAV, – ko joms galėtų trūkti? Joms nieko nestinga.

Tačiau kiekviena iš seserų turi po paslaptį...

Ir kiekvienos laukia gyvenimo pokyčiai, apie kuriuos jos nė neįtaria. Joms teks padaryti po svarbiausią gyvenime sprendimą. Kur auklės patarimai, kai jų taip reikia? Kas nuslėpė paskutinius jos žodžius nuo Džinės, Rouzės ir Beatrisės? Ir ką apie jų gyvenimus galvoja tikroji mama?

„Laiškai mano dukroms“ – šilta, emociinga ir jautri istorija apie vienos šeimos trijų kartų moteris. Apie dukteris, seseris ir motinas. Apie tai, kad kraujo ryšys ir šeima gyvenime yra patys svarbiausi. Ir apie tai, kad meilė į gyvenimą gali ateiti daugybe būdų.

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt